

گفت‌وگو با «فریدون عالی»، مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان کرمان

اولویت با تهیه طرح جامع گردشگری

استان کرمان دارای بیشترین آثار ثبت جهانی در سطح کشور است. این استان دربرگیرنده ۷۰۰ اثر ثبت ملی و ۷۰۰۰ اثر شناخته شده می باشد. براساس مصوبات هیئت وزیران، ۴۱ منطقه نمونه گردشگری در استان کرمان انتخاب شده است تا با آماده سازی زیرساخت لازم، زمینه تشویق سرمایه گذاران و حضور گردشگران در این مناطق فراهم شود. فریدون عالی، مدیرکل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان کرمان، با اشاره به ظرفیت و جاذبه های گردشگری استان کرمان، اولویت بسیار مهم تهیه طرح جامع گردشگری را گوشزد کرده و برهم افزایی دولت و بخش خصوصی در پیشبرد اهداف توسعه گردشگری استان تأکید می نماید. اینک مشروح این گفت‌وگو را مطالعه نمایید.

آثار جهانی به هفت اثر می رسد که شامل روستای میمند، باغ شاهزاده ماهان، ارگ تاریخی بم، قنات اکبرآباد و قاسم آباد بم، قنات گوهرریز جویبار و همچنین هفتمین اثر که اولین اثر طبیعی کشور در فهرست آثار جهانی می باشد بیابان لوت است که بیش از ۷۰ درصد آن در استان کرمان قرار دارد. بیش از ۷۰۰ اثر نیز در فهرست آثار ملی قرار دارد که شامل محوطه های باستانی، بناهای تاریخی، میراث معنوی (ناملموس) همچون آیین ها، جشن ها و مراسم های مذهبی است. استان کرمان در سطح کشور دارای بیشترین آثار ثبت جهانی است.

در مورد سیاست های انگیزشی سرمایه گذاری در حوزه گردشگری استان توضیح دهید؟ اصولاً توازن سرمایه گذاری در زیرساخت های گردشگری استان را چگونه ارزیابی می نمایید؟

براساس مصوبات هیئت وزیران در سال های ۸۶ و ۸۸ در استان کرمان ۴۱ منطقه نمونه گردشگری انتخاب شد و زیرساخت های لازم از قبیل آب، برق، مسیر دسترسی و ... برای این مناطق فراهم آمد تا علاوه بر فراهم ساختن زمینه حضور گردشگران، مشوقی برای فعالیت های گردشگری سرمایه گذاران در این مناطق باشد.

موانع مؤثر در صنعت گردشگری کشور کدام اند؟ و در کرمان علاوه بر این موانع چه محدودیت ها و ضعف های محلی سر راه است؟

در شروع گفت‌وگو اطلاعاتی در مورد جایگاه استان کرمان در رتبه بندی کشوری از باب جاذبه ها، سهم اقتصاد این بخش در کشور، جمعیت شاغل بخش و گردش مالی سالانه آن ارائه کنید.

استان کرمان دارای هفت اثر ثبت جهانی، هفتصد اثر ثبت ملی و هفت هزار اثر شناخته شده است و برای میزبانی از گردشگران داخلی و خارجی خود زیرساخت هایی همچون ۳۰ هتل، ۶ هتل آپارتمان، ۳۲۰ اقامتگاه بوم گردی، ۲۹ مهمان پذیر، ۷۹ مجتمع پذیرایی و بین راهی، ۲۶ اقامتگاه سنتی و ۶ خانه فراهم آورده است که پیش بینی های لازم برای توسعه این اماکن خدماتی در حوزه گردشگری شده است به طوری که گردشگری استان در شش سال گذشته معادل ۳۷۸ میلیارد و ۸۷۰ میلیون تومان گردش مالی و ۲۸ میلیون و ۱۸۰ هزار دلار ارزآوری داشته است. در طول یک سال گذشته نیز تعداد گردشگران ورودی به استان کرمان آمار قابل توجهی بوده است که امیدواریم با توجه به تعدد آثار تاریخی و گردشگری این استان شاهد ورود تعداد بیشتری از گردشگران خارجی باشیم.

استان کرمان چند اثر ثبت شده میراث فرهنگی در یونسکو دارد؟ و این تعداد چه نسبتی از آثار ثبت شده ایران در سازمان یونسکو است؟ همچنین تعداد آثار ثبت ملی شده استان و نسبت آن ها با تعداد آثار ثبت ملی کشور چه میزانی است؟

همان طور که گفته شد تعداد آثار ثبت شده استان کرمان در فهرست

زیرساخت‌های اقامتی در روستاها و سطح شهرستان‌ها، ثبت جهانی و ملی، آثار شاخص و ارزشمند تاریخی و طبیعی نیز نقش مهمی در معرفی این استان داشته است.

○ اولویت‌هایی که در صنعت گردشگری استان کرمان باید مورد توجه قرار گیرد و در رسیدن به آن‌ها باید تلاش کرد، کدام‌اند؟

ترغیب سرمایه‌گذاران این حوزه و ارائه بسته‌های تشویقی و معرفی حوزه‌های قابل سرمایه‌گذاری به آن‌ها از اقدامات اساسی و مؤثر در این زمینه است، همچنین هم‌افزایی بخش خصوصی و دولتی در پیشبرد اهداف مشترک توسعه گردشگری استان همچون تهیه طرح جامع گردشگری کرمان از ضروریات است که باید در اولویت قرار گیرد، رقابت سالم و در کنار هم قرار گرفتن فعالان حوزه گردشگری و افرادی که با این حوزه در ارتباط هستند از اقدامات اساسی است که در حال پیگیری می‌باشد.

○ در برنامه‌های توسعه کالبدی در استان کرمان تا چه اندازه به رابطه هم‌سویی توسعه کالبدی شهرها و جاذبه‌های گردشگری توجه می‌شود؟

این مسئله در برنامه و طرح آمایش سرزمینی که توسط سازمان برنامه و بودجه که متولی ایجاد طرح توسعه و پیشرفت استان است انجام می‌گردد و به دستگاه‌های متولی ابلاغ می‌گردد.

○ به نظر شما توسعه گردشگری بین‌المللی کشور نیازمند چه تصمیمات و اقداماتی است؟

این سؤال بیشتر حوزه کشوری را در برمی‌گیرد که قطعاً با تغییر سازمان میراث فرهنگی به وزارتخانه در دستور کار وزیر محترم قرار دارد.

○ ارزیابی شما از شاخص رقابت‌پذیری گردشگری استان چیست؟

با توجه به وجود هفت اثر ثبت جهانی در استان کرمان به‌ویژه بیابان لوت و استقبالی که بازدیدکنندگان از این اثر دارند می‌توان بیابان لوت را به‌عنوان مهم‌ترین شاخص رقابت‌پذیری استان در جهت جذب هر چه بیشتر گردشگر خارجی و داخلی معرفی کرد.

○ چه تحلیلی از نقش صنعت گردشگری در توسعه اقتصادی استان دارید؟

در حال حاضر به دلیل نبود آمار دقیق اقتصاد گردشگری نمی‌توان تحلیل دقیقی ارائه کرد ولی با عنایت به این‌که گردشگری، صنعتی اشتغال‌زا و پاک است و با سرمایه‌گذاری اندک، می‌توان بهره اقتصادی مناسبی از این صنعت برد، می‌تواند موتور محرکه توسعه اقتصادی استان باشد؛ کما اینکه کشورهای اطراف با درک این موضوع توانسته‌اند از درآمدهای سرشار این صنعت بهره کافی را ببرند.

○ و سخن آخر؟

امیدوارم استان کرمان بتواند به جایگاه اصلی خویش در زمینه جذب گردشگر و رونق اقتصادی مناسب برسد. ●

این سؤال در سطح ملی مطرح است، اما مهم‌ترین مشکل پیش روی صنعت گردشگری استان کرمان عدم تبلیغات مناسب در خصوص جاذبه‌ها و قابلیت گردشگری این استان است که باید با همکاری بخش خصوصی انجام گیرد. همچنین فاصله زیاد استان کرمان تا پایتخت و نبود این استان در مسیر نوره‌های گردشگری از دیگر معضلات پیش روی گردشگری این استان است. تهیه طرح جامع گردشگری، ایجاد ارتباط مؤثر با جامعه تورگردانان کشور، راه‌اندازی جشنواره‌های فرهنگی، چاپ بسته‌های تبلیغاتی، حضور در نمایشگاه‌های ملی و بین‌المللی و ... از جمله فعالیت‌هایی است که برای معرفی هرچه بیشتر قابلیت‌های گردشگری استان کرمان در اولویت قرار گرفته است.

○ شاخص بازاریابی و تبلیغات محصولات گردشگری استان را چگونه ارزیابی می‌نمایید؟ در ایجاد تنوع محصولات گردشگری استان چه اقدامات مهمی صورت گرفته است؟

امسال شاخص بازاریابی و تبلیغات حوزه گردشگری در اداره کل میراث فرهنگی استان کرمان نسبت به سال‌های گذشته رو به افزایش بوده است که چاپ کتاب نیازمندی‌های گردشگری استان، کتاب نفیس کرمان شناسی، به‌روزرسانی نقشه‌های شهرستان‌های استان، تولید کلیپ‌های یک دقیقه‌ای ۲۱ شهرستان و فیلم مستند ۶۰ دقیقه‌ای از جاذبه‌های استان، تولید آثار شاخص به‌صورت قاب‌های سفالی و کارت‌پستال‌ها و بروشورهای تبلیغاتی، چاپ ۱۰ فرم جدید پوستر، شرکت در نمایشگاه گردشگری تهران (مهم‌ترین رویداد گردشگری کشور)، توزیع و پخش سی‌دی‌های تبلیغاتی در هواپیما، قطار و اتوبوس، دلیلی برای این ادعا است.

○ شدت تأثیر کدام دسته از جاذبه‌های گردشگری سه‌گانه تاریخی، طبیعی و انسان‌ساخت، بر سطح درآمد این بخش بیشتر است؟

چون گردشگری کشور ایران ماهیت فرهنگی دارد می‌توان گفت جاذبه‌های تاریخی - فرهنگی مهم‌ترین علل جذب گردشگران به‌سوی این استان هستند، البته وجود آثار طبیعی و منحصربه‌فردی همچون بیابان لوت نیز باعث توجه زیادی از گردشگران ایرانی و به‌ویژه خارجی شده است که باید با حفظ این اثر منحصربه‌فرد طبیعی بیشتر از گذشته در جذب گردشگر تلاش کنیم.

○ استان کرمان که دربرگیرنده جاذبه‌های فراوان فرهنگی-تاریخی و طبیعی است، در ۵ سال اخیر شاهد چه اتفاقات تعیین‌کننده و مهمی در بخش گردشگری کشور بوده است؟

در سال‌های اخیر مسئولان حوزه گردشگری به دنبال ساخت و راه‌اندازی جایگزینی برای هتل‌ها در مناطق دورافتاده و روستاها بودند که این امر موجب راه‌اندازی اماکنی با عنوان اقامتگاه‌های بوم‌گردی شد، این اقامتگاه‌ها باعث جذب گردشگر شده و رونق گذشته را به این مناطق باز می‌گرداند، اقامتگاه‌های بوم‌گردی موجب مهاجرت معکوس روستاها شده و به اقتصاد و معیشت جامعه محلی کمک زیادی می‌کنند که استان کرمان در این زمینه حائز رتبه اول در سطح کشور است و تاکنون ۳۲۰ اقامتگاه بوم‌گردی در این استان راه‌اندازی شده است. در کنار ایجاد